

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK
TUYLTERMOLEN KURINGEN
(prov. Limburg)

BASISRAPPORT – FEBRUARI 2008

**Auteurs: Raf TROMMELMANS
Kaat DE LANGHE
Bert ACKE**

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK **TUYLTERMOLLEN KURINGEN** **(prov. Limburg)**

BASISRAPPORT – FEBRUARI 2008

Auteurs: Raf TROMMELMANS
Kaat DE LANGHE
Bert ACKE

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Rapport 2008/2

Figuur 1 op schutblad: Overzicht vanuit het noorden op de onderzochte ruimte in de
Tuyltermolen in Kuringen (© Monument Vandekerckhove nv).

0. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Opgraving ☒

Prospectie ☐

Vergunningsnummer: 2007/187/20513

Datum aanvraag: 30/11/2007

Naam aanvrager: Raf Trommelmans

Naam site: Tuyltermolen Kuringen

Opdrachtgever:	Bouwonderneming Fr. Goedleven nv Pauwelslei 186 2930 Brasschaat
Uitvoerder:	Monument Vandekerckhove nv Oostrozebekestraat 54 8770 Ingelmunster
Bevoegde Vlaamse overheid:	Peter Van den Hove (Agentschap RO-Vlaanderen Onroerend Erfgoed)
Projectleider:	Bert Acke
Leidinggevend archeoloog:	Raf Trommelmans
Ondersteunend archeoloog:	Kaat De Langhe
Wetenschappelijke begeleiding:	/
Projectcode:	TUYLT08
Titel:	Archeologisch onderzoek Tuyltermolen Kuringen (prov. Limburg). Basisrapport – februari 2008.
Rapportnummer:	2008/2
Contact Bert Acke:	E-mail: bert.acke@monument.be GSM: 0485/88 71 16

1. INHOUDSTAFEL

0. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS.....	3
1. INHOUDSTAFEL.....	4
2. INLEIDING.....	5
3. SITUERING.....	6
4. GESCHIEDENIS.....	7
4.1. De abdij van Herkenrode en de Tuyltermolen: een historische schets.....	7
4.2. Archeologisch onderzoek in de abdij van Herkenrode.....	8
4.3. Spuurwerk in de Tuyltermolen.....	9
5. ONDERZOEKSMETHODE.....	10
6. RESULTATEN.....	13
6.1. Situatieschets.....	13
6.2. Bespreking van de sporen.....	13
6.3. Voorlopige fasering.....	25
7. ALGEMEEN BESLUIT.....	27
8. BIBLIOGRAFIE.....	28
9. INVENTARIS.....	29
9.1. Inventaris van de sporen.....	29
9.2. Inventaris van de vondsten en de monsters.....	38
9.3. Inventaris van de foto's.....	39
9.4. Inventaris van de tekeningen.....	46

2. INLEIDING

Naar aanleiding van geplande funderingswerken binnenin één van de gebouwen van de Tuyltermolen te Kuringen (deelgemeente van Hasselt, provincie Limburg) werd door Monument Vandekerkhove nv een archeologische opgraving uitgevoerd in de periode van 14 januari 2008 tot 1 februari 2008. Opdrachtgever was de bouwonderneming Goedleven nv, die als hoofdaannemer instaat voor de restauratie van de historische molengebouwen. Het onderzoek werd gefinancierd door het Agentschap voor Natuur en Bos van de Vlaamse overheid. Het Agentschap R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed van de Vlaamse overheid stelde de bijzondere voorwaarden op die bij het onderzoek werden gevolgd.

De Tuyltermolen maakt van oudsher deel uit van het domein van de abdij van Herkenrode en kan bogen op een rijke geschiedenis. De oudste vermelding van de molen gaat terug tot de 13de eeuw. Voor de molen is er nog geen diepgaand historisch of bouwhistorisch onderzoek uitgevoerd en blijft het, buiten enkele vermeldingen in historische bronnen, voorlopig gissen naar het juiste verhaal en de verschillende functies van de Tuyltermolen.

Het herstellen van de fundering zou gepaard gaan met een verstoring van het bodemarchief tot op een diepte van ongeveer 1,50m onder het huidige loopvlak. Het was dus wenselijk om voorafgaand een archeologisch onderzoek uit te voeren om de bestaande sporen te registreren voor ze vernietigd zouden worden. Daarnaast zouden de opgravingen extra informatie kunnen opleveren betreffende de fysieke toestand van de fundering van het gebouw.

In dit basisrapport zorgen de inleidende hoofdstukken voor een bredere historische en geografische situering van de Tuyltermolen, vervolgens worden de resultaten van het archeologisch onderzoek zo overzichtelijk mogelijk weergegeven. Achteraan zijn de verschillende inventarissen opgenomen, alsook alle grondplannen en profielen. Bij dit rapport hoort ook een CD-ROM met, naast de digitale versie van deze tekst, alle foto's en de gerefereerde plannen van het onderzoek.

Langs deze weg wordt eveneens dank betuigd aan volgende personen en instanties die bijdroegen tot het vlotte verloop van het onderzoek: bouwonderneming Fr. Goedleven nv voor de logistieke ondersteuning en de vlotte samenwerking; Marc Willems en de vzw Herkenrode voor de historische informatie betreffende de site en voor de getoonde interesse in het onderzoek; Peter Van den Hove van het Agentschap R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed voor de opvolging van het project; architectenbureau Herman Van Meer voor de goede medewerking.

3. SITUERING (zie figuur 2)

De Tuyltermolen is gelegen langsheen de Zolderse Kiezel 220 te Kuringen, deelgemeente van Hasselt, in de provincie Limburg en behoort tot de abdijsite van Herkenrode. De kadastrale gegevens voor het bewuste perceel zijn: afdeling 3, sectie E, perceel 416g. Het onderzochte gebouw ligt aan de westelijke rand van het abdijdomen en maakte deel uit van een ambachtelijke zone. De hoofdgebouwen van het klooster zijn ca. 1km verwijderd van de Tuyltermolen. De molensite bestaat uit een aantal gebouwen (molengebouw, verblijfplaatsen, opslagplaatsen, stallen) die zich in een U-vormig grondplan langsheen de Tuylterdemer bevinden. Deze vertakking van de nabij gelegen Demer werd vroeger gebruikt als aandrijving van het waterrad van de molen. Het onderzoek vond plaats in het eigenlijke molengebouw, dat aan de zuidwestzijde begrensd wordt door deze Tuylterdemer.

De site sluit ten noorden en ten oosten aan op een uitgestrekt natuurgebied rondom de abdij van Herkenrode, terwijl zich net ten zuiden van de molen de drukke autosnelweg E313 bevindt.

Figuur 2: Situering van de site (© <http://earth.google.com>).

4. GESCHIEDENIS

4.1. De abdij van Herkenrode en de Tuyltermolen: een historische schets

Net zoals de stichtingsdatum van de abdij van Herkenrode niet duidelijk is, weet men ook niet wanneer de Tuyltermolen gebouwd is. De oudste vermelding van de abdij van Herkenrode gaat terug tot 1209, terwijl pas in 1213 de eerste tekst opduikt waarin gegevens staan omtrent de omstandigheden van de stichting. Volgens de legende werd de abdij gesticht in 1182 door graaf Gerard I van Loon, die een deel van zijn domein verkocht aan broeder Hendrik (Aulne), na een ontmoeting met drie vrome vrouwen die als kluizenaars in de bossen leefden. Historisch lijkt het waarschijnlijker dat graaf Gerard I van Loon, na de verwoesting van zijn burcht in Borgloon (1179) moest verhuizen en een deel van zijn domein verkocht om zijn deelname aan de kruistocht te financieren. Verder kreeg hij ook nog een lening waarvoor hij een aantal tienden als onderpand gaf. Aangezien de graaf zijn schulden aan de abdij niet meer kon inlossen werden de tiendenrechten overgegeven aan de abdij, wat de basis vormde voor de latere rijkdom van Herkenrode. In de oorkonde uit 1213 wordt de overdracht van het landgoed bevestigd door graaf Lodewijk II van Loon. Hierin wordt ook vermeld dat de abdij in het bezit komt van de Tuyltermolen. Dit betekent dus dat een voorganger van de huidige molen al bestond vóór 1213¹.

Een volgende vermelding van de molen is terug te vinden in een kroniek van de abdij van Herkenrode. In deze kleine kroniek worden door een kloosterling de woelige jaren van 1672 tot 1675 beschreven. Op 28 oktober 1672 werd de abdij bedreigd door Franse troepen die vanuit Maaseik naar Herkenrode trokken. Een aantal knechten moest de wacht houden aan de grenzen van het domein, maar nadat zij geschoten hadden op de Franse troepen staken deze de molen en de nabijgelegen huizen of hoeve in brand. De kloosterling vertelt dat de molen volledig afbrandde en dat zelfs het water van de Tuilterdemer vervuild was door de brand².

De molen moet niet lang daarna herbouwd zijn en terug in gebruik genomen, want uit 1695 is er een overzicht van het onderhoud van de molen bewaard gebleven³. Dit document vermeldt de naam van molenaar Michiel Sielmaekers, dit op dat moment instond voor het onderhoud, en dat hij de muren terug heeft opgemetseld en de sluizen van de molen volledig heeft vernieuwd. Interessant is de daaropvolgende opsomming waarbij het vervangen van de kammen van de korenmolen, maar ook een nieuw rad voor de slagmolen beschreven staat. Hieruit wordt duidelijk dat er toen al sprake was van een dubbel gebruik van de molen.

Na de Franse Revolutie werd het hele kloosterdomein verkocht (1797) aan twee rijke industriëlen, Guillaume Claes en Pierre Libotton. In de verschillende gebouwen van de abdij werden onder andere een suikerraffinaderij en spinnerij ondergebracht. In 1826 brak er een verwoestende brand uit die veel gebouwen volledig in de as legde⁴. Hierna werd de textielfabriek ondergebracht in de gebouwen van de Tuyltermolen. De laatste jaren werd de molenkamer gebruikt als stal voor verschillende soorten dieren, getuige hiervan was een dik mestpakket dat tot voor kort in de molen lag. Op 12 mei 1998 kwam de molen, net zoals de rest van de gebouwen en een 110 ha groot domein, in handen van het Vlaams Gewest.

¹ SMEETS, 2006, pp. 12-13.

² Informatie gekregen van Marc Willems. De kroniek zou uitgegeven zijn door P. Daniëls in *'t Daghet in den Oosten*, 1893, pp. 87-92 en 1894, pp. 100-105.

³ Informatie gekregen van Marc Willems. De tekst is terug te vinden in het Rijksarchief Hasselt onder "Herkenrode 222" (oude nummering RAH: "Herkenrode 49 Bis").

⁴ SMEETS, 2006, p. 21.

De Tuyltermolen heeft in de loop van de eeuwen verschillende functies gehad. Een watermolen kan namelijk mits de nodige aanpassingen aangewend worden voor verschillende doeleinden. In het overzicht van de herstellingen aangebracht in 1659 werden er al twee vermeld, namelijk een slagmolen en korenmolen, verder zou de molen in een latere fase ook gebruikt zijn als schorsmolen. Hoewel dit klinkt alsof er veel aangepast moest worden, is de infrastructuur voor de verschillende producten niet altijd even uiteenlopend. De grootste verschillen vinden we tussen een slagmolen en een graanmolen. De inrichting van een slagmolen is veel complexer dan die van een graanmolen. In de eerste plaats werkt men in een slagmolen met twee verticale kantstenen die over een horizontaal gelegen steen lopen. Deze steen ligt op een verhoging, ook wel het doodbed genoemd. Dit geheel van drie molenstenen wordt de kollerengang genoemd. Bij het slaan van olie wordt het zaad eerst gekneusd onder de molenstenen, daarna wordt het verhit op een vuurhaard. Het verhitte zaad wordt hierna in wollen zakken gedaan en in het slagblok geplaatst waar men olie ontrekt aan het zaad door het te pletten. Als de molenkamer eenmaal voorzien is van een slagbank is het niet al te moeilijk om deze, mits enige aanpassing, om te werken naar een boekmolen voor het slaan van vlas. De inrichting van een graanmolen is eenvoudiger, deze maakt hoofdzakelijk gebruik van twee molenstenen die plat op elkaar liggen. De bovenste steen wordt de looper genoemd, de onderste de ligger; beide stenen zijn voorzien van spiraalvormige inkervingen. Het graan wordt langs de centrale opening in het midden van de bovenste steen gegoten. Tijdens het draaien wordt het graan tussen de stenen gebroken en gemalen en komt er langs de buitenkant uit in de vorm van meel. Hetzelfde mechanisme wordt gebruikt voor het malen van schors, maar dan moeten de maalvlakken van de molenstenen wel grover zijn. Gemalen eikenschors werd gebruikt door de huidenvetters voor het looien van leer⁵.

4.2. Archeologisch onderzoek in de abdij van Herkenrode

Ondanks de lange geschiedenis van de abdij van Herkenrode, is men slechts enkele jaren geleden begonnen met het archeologisch onderzoek. In mei 2003 werd er door de Archaeological Prospection Services van de universiteit van Southampton een geofysisch onderzoek uitgevoerd, in opdracht van het toenmalige Instituut voor het Archeologisch Patrimonium (IAP). Er werd gebruik gemaakt van twee verschillende prospectietechnieken, de weerstandsmeting en magnetometrie. De eerste techniek werd toegepast om grote steen- en baksteenfunderingen te kunnen lokaliseren, de tweede techniek was een goede manier om ovens, haarden en putten waar te nemen, ook funderingen in ijzerzandsteen werden op deze manier zichtbaar. In de resultaten kwam vooral het kloosterpand en de omliggende kamers naar voren, ook was een zwaar massief ten noordwesten van het kloosterpand zichtbaar. In de industriële zone, die niet opgegraven zou worden, waren veel muurresten te zien, meestal opgetrokken in ijzerzandsteen⁶.

Het archeologisch onderzoek vond plaats van 2004 tot en met 2006. Na de resultaten van het geofysisch onderzoek werd er besloten om niet vlakdekkend te werken, maar met een systeem van proefsleuven. Later werden grote constructies zoals de kerk en het herenhuis wel vlakdekkend opgegraven om zo beter de ruimtelijke indeling van de gebouwen te zien. Ook de aansluiting van het kloosterpand en de kerk werd lokaal ruimer opgegraven om de relatie tussen beide gebouwen beter te kunnen onderzoeken.

⁵ DE MAEYER, VERHEYEN, VERHEYEN, 2004, pp. 13-15.

⁶ SMEETS, 2006, pp. 23-26. De volledige resultaten zijn beschreven door Kurt Strutt in *Herkenrode Geophysical Survey Report*, SREP 4/2003.

De resultaten van het archeologisch onderzoek en de bijhorende historische studie stelden de onderzoekers in staat om een fasering te maken van de bewoning en het gebruik van de abdijsite van Herkenrode. Een eerste fase is de pre- of vroege abdijfase, deze valt in de 12de of eerste helft van de 13de eeuw. Hierop volgt de eerste abdijfase die de late middeleeuwen beslaat. De volgende fase, de tweede abdijfase, loopt van de 16de tot de 18de eeuw en wordt in drie subfases verdeeld. De laatste fase, de vervalphase, gaat in vanaf de Franse Revolutie⁷.

4.3. Speurwerk in de Tuyltermolen

De Tuyltermolen en bijhorende hoeve liggen ongeveer een kilometer van de abdijsite verwijderd en waren tot nu toe nog niet archeologisch onderzocht. Bij de start van de restauratie van de molen werden er bij graafwerken voor de aanleg van een nieuwe vloer twee grote molenstenen ontdekt in de molenkamer. Bij het verwijderen van deze stenen kwam een fragment van een grafsteen aan het licht. Op de grafsteen staat een vrouwenhoofd afgebeeld in een spitsboogvormige nis, afgewerkt met acanthusbladeren en met een gotisch opschrift: “...ENOS OCTO BIS...” (zie figuur 3). De vondsten bevonden zich in een ophogingslaag met puin, meer dan waarschijnlijk afkomstig van de abdij van Herkenrode. In een artikel van pater Felix Verwilghen uit de jaren '50 van de 20ste eeuw wordt melding gemaakt van dezelfde gotische grafsteen in de molenkamer: “...een stuk ligt boven de grond, het ander, groter en met langere tekst, zit naar zeggen van de eigenaar op 1.5 m onder de vloer...”⁸. De grafsteen zou toebehoren aan Margareta van Stein, abdis van de abdij van Herkenrode die overleed in 1333. Deze vondst heeft in de maanden voorafgaand aan het archeologisch onderzoek geleid tot veel speurwerk en het onsystematisch en illegaal graven van putten in de molenkamer, in de hoop de ontbrekende fragmenten van de steen te vinden. De gevolgen hiervan voor het archeologische onderzoek en de gaafheid van het bodemarchief binnenin in de molen zijn navenant...

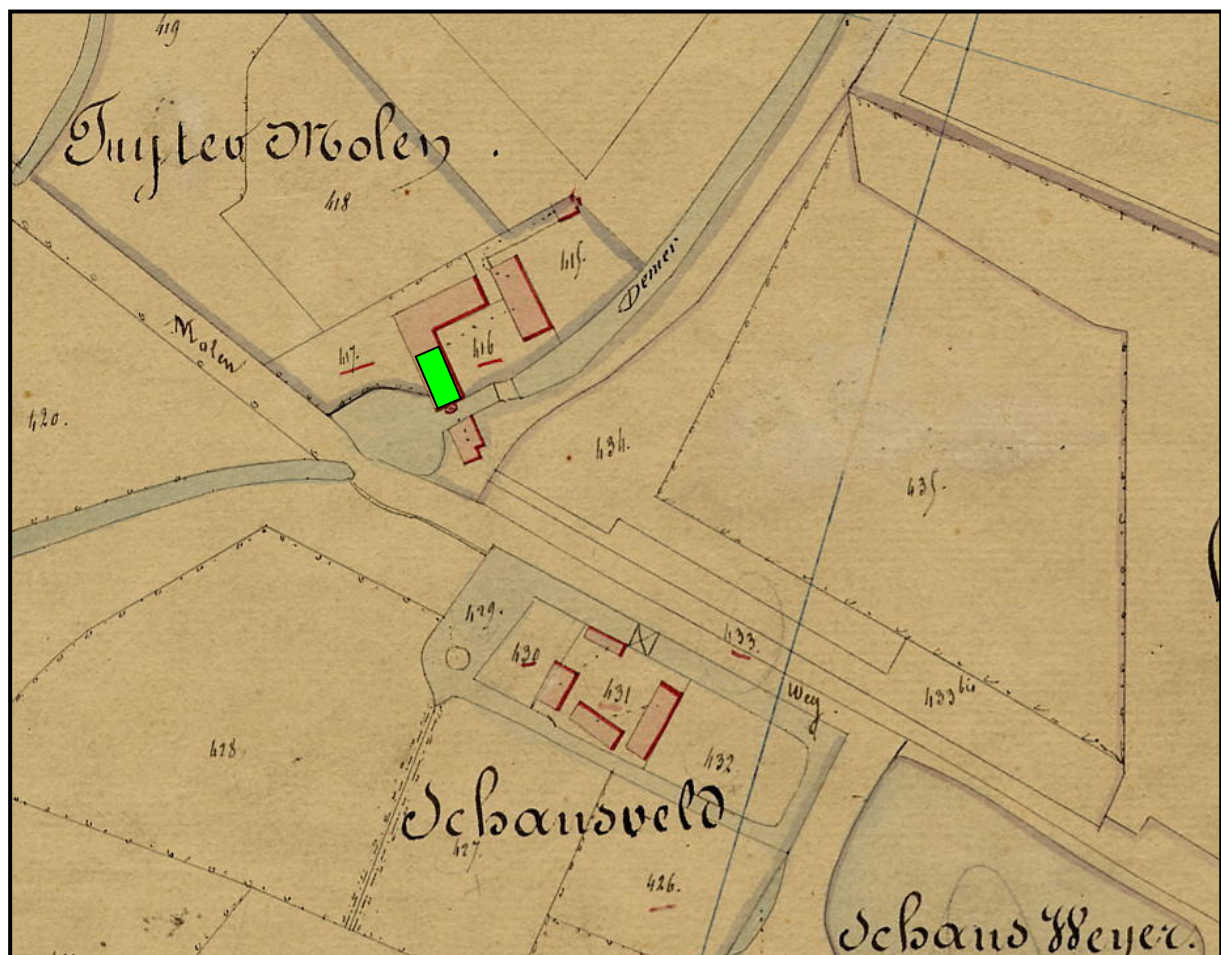
Figuur 3: Grafsteenfragment aangetroffen in de Tuyltermolen (© Marc Willems).

⁷ SMEETS, 2006, pp. 32.

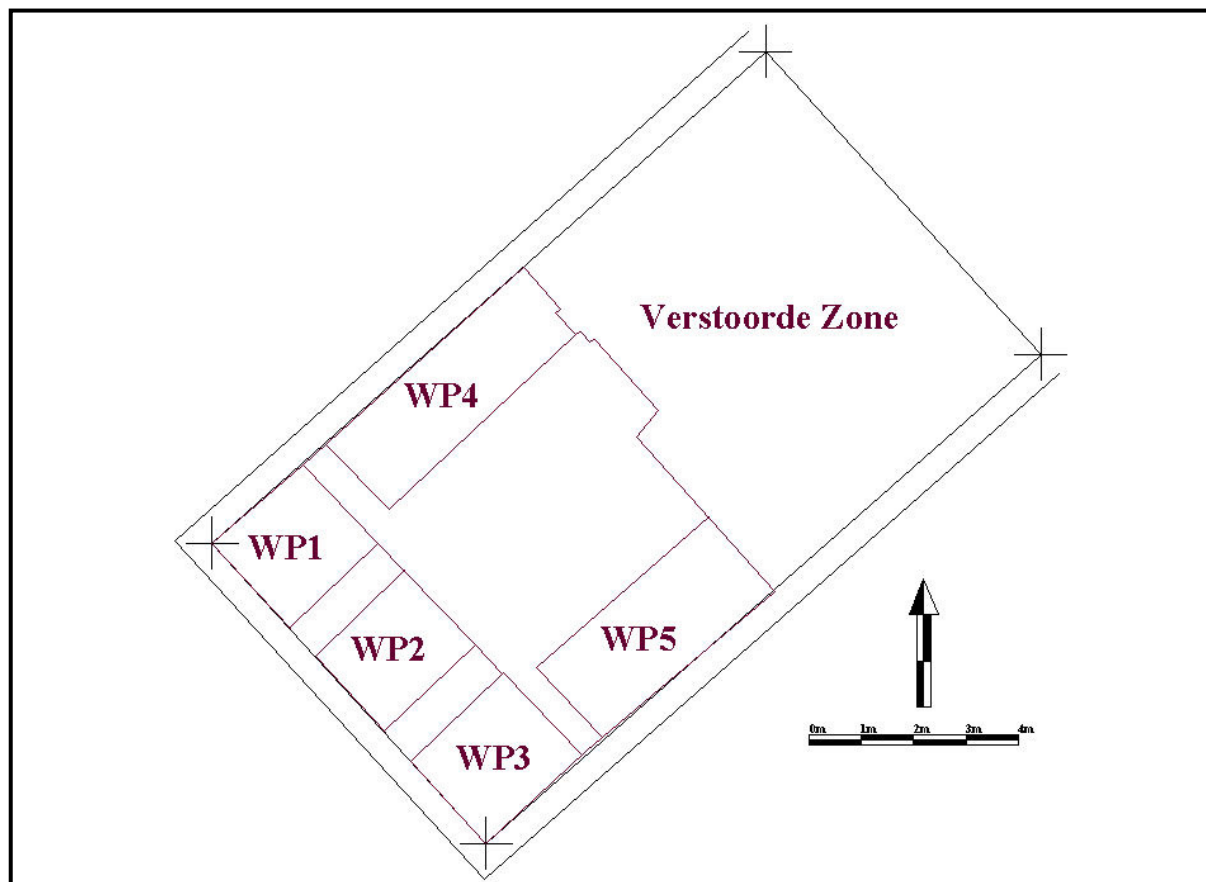
⁸ Informatie gekregen van Marc Willems.

5. ONDERZOEKSMETHODE

Het onderzoek vond plaats binnenin één kamer van een gebouw van de molensite, een ruimte van ca. 8 bij 11m (zie figuur 4). Omdat langsheen de muren sleuven zouden getrokken worden om de beschadigde funderingen te restaureren werd geopteerd om vijf werkputten aan te leggen: drie aan de zuidwestelijke muur en telkens één langs de noordwestelijke en zuidoostelijke muur (zie figuur 5). De noordoostzijde van de kamer werd niet verder archeologisch onderzocht, daar was het bodemarchief reeds verstoord door vroegere werken en de begrenzende muur was hier een binnenmuur waar er geen bijkomende funderingswerken zouden plaatsvinden. De werkputten werden van elkaar gescheiden door een 0,75m brede wand, voldoende om de structurele stabiliteit van het gebouw te garanderen, ook als er langs de fundering diep werd uitgegraven. Tevens boden deze tussenwanden een kans om de gelaagdheid van de bodem vanuit verschillende hoeken te bekijken. Per werkput werd verdiept door voorzichtig verschillende vlakken af te graven.

Figuur 4: Uittreksel uit het primitief kadaster (1843) met in het groen de aanduiding van de onderzochte molenruimte. Het noorden ligt links.

Figuur 5: De onderzoeksruijtte met aanduiding van de verschillende werkputten.

Naarmate het onderzoek vorderde werd echter duidelijk dat de funderingen van het gebouw in betere staat waren dan aanvankelijk gedacht en dat dieper uitgraven langsheen de muren niet nodig zou zijn⁹. Het archeologisch erfgoed in de bodem was met andere woorden niet langer bedreigd. In samenspraak met R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed werd besloten om de geplande werkputten langsheen de noordwestelijke en zuidoostelijke muren (WP4 en WP5) op te geven en te vervangen door een grote vlakdekkende werkput waarin niet dieper dan het eerste niveau zou worden gegaan. Langsheen de zuidwestelijke muur werd wel nog verdiept tot ongeveer 1,20m onder het huidige looppniveau, omdat daar een drainagebuis zou komen om de waterdruk van buitenaf te kunnen opvangen als de Tuilterdemer in de toekomst opnieuw een hoger pijl zou krijgen. De verstoring langsheen deze muur zou hierdoor diepgaander zijn dan op andere plaatsen binnenin het gebouw. Daarnaast bleek dat de zuidwestelijke muur aan de binnenzijde vrij zwaar gefundeerd was en dat de wanden tussen werkputten 1,2 en 3 niet hoefden te blijven staan voor de stabiliteit. Nadat de profielen waren opgetekend werden de tussenbankjes dan ook verwijderd om een beter zicht te krijgen op de reeds aangetroffen stucturen.

⁹ In de bijzondere voorwaarden was voorzien dat er tot aan de onderzijde van de funderingen zou opgegraven worden.

Elk vlak met archeologische sporen werd ingetekend op schaal 1/20 in een gerefereerd meetsysteem. Alle sporen werden nauwkeurig beschreven op de voorziene spoorformulieren en gefotografeerd. Voor de registratie van de sporen en het benoemen van de foto's werd voor deze campagne de code TUYLT08 (TUYLTermolen 2008) gebruikt. Van de sporen en structuren werden verschillende hoogtes genomen, uitgedrukt in waarden overeenkomstig met de Tweede Algemene Waterpassing of T.A.W. De spoornummering gebeurde doorlopend voor alle werkputten, wat zorgde voor een optimale registratie van alle verschillende structuren (spoor 1 = S1). Dit had wel tot gevolg dat bepaalde sporen die voorkwamen in verschillende werkputten en later bleken te behoren tot eenzelfde geheel, toch verschillende nummers kregen. Er wordt in het verslag steeds verwezen naar alle spoornummers als er over een dergelijke structuur wordt gesproken.

6. RESULTATEN

Algemeen kan gesteld worden dat de site een zeer goed bewaard bodemarchief bevat. De verschillende ophogingslagen die in de profielen zichtbaar werden, zijn goed bewaard en duiden op een gestage evolutie van de site, waarin verschillende bouwfasen elkaar opvolgen zonder dat daarbij de voorgaande sporen helemaal uitgewist werden.

6.1. Situatieschets

In het gebouw zijn, naar interpretatie toe, twee belangrijke zones te onderscheiden: een zuidwestelijke en een noordoostelijke zone. Door de kleinschaligheid van het onderzoek, de werkwijze met proefputten langsheen de zuidwestelijke muur en het beperkte verdiepen in de rest van de kamer, was het niet mogelijk om deze twee zones rechtstreeks met elkaar in verband te brengen. Ze worden hierna dan ook afzonderlijk besproken.

In de zuidwestelijke zone werd bij de start van het onderzoek in eerste instantie verdiept in WP 1, WP2 en WP3. WP 1 en WP 2 deelden het zelfde vlak 1, bestaande uit een vloer in baksteen die verzakte naar het zuidwesten toe. Hierbij werd een zone aangetroffen die bestond uit vrij rommelig geplaatste natuurstenen blokken, die tegen een natuurstenen fundament aanzaten. Deze natuurstenen fundering zat op zijn beurt tegen een bakstenen fundering die ingewerkt was in de bestaande zuidwestelijke muur van het gebouw. In WP 3 werd alleen de natuurstenen fundering en de bakstenen fundering aangetroffen, van de vloer uit WP 1 en WP 2 was geen spoor. Deze driedigheid die zichtbaar is in het vlak 1 in WP 1 en WP 2 vormde de voornaamste opdeling binnen het gebouw in de zuidwestelijke zone.

WP 4 omvatte de rest van het onderzochte gebied (de noordoostelijke zone en een deel van de zuidwestelijke zone), maar hier werd slechts het eerste archeologisch niveau blootgelegd. Het diepere bodemarchief was immers niet bedreigd door de latere werkzaamheden aan de Tuyltermolen en werd ongestoord gelaten.

6.2. Bespreking van de sporen

Het waarschijnlijk oudste spoor dat werd aangetroffen is een bakstenen fundering van ca. 20-25cm breed die tegen de bestaande muren van het gebouw werd gevonden (S2/7/30, zie figuren 6, 7 en 8). De bakstenen hebben een afmeting van 22,0 x 12,0 x 5,0cm en maken deel uit van de bestaande muur. Dit spoor werd aangetroffen tegen de hele zuidwestelijke muur van het gebouw, en delen ervan werden ook teruggevonden aan de zuidoostelijke muur. Wegens de aanpassingen aan het opgravingsplan in de loop van het onderzoek kon niet worden nagegaan of dit spoor ook aanwezig was aan de noordwestelijke kant. Vanaf dit oudste spoor kunnen we een aantal andere sporen van de site relatief chronologisch ten opzichte van elkaar stellen.

Spoor S24/54, een 1,2m-brede fundering in natuursteen en baksteen loopt centraal door de ruimte van zuidwest naar noordoost (zie figuren 9, 10 en 11). In het zuidwesten sluit ze aan op de bakstenen fundering (S2/7/30), in het noordoosten stopt ze abrupt, om onduidelijke redenen. S24/54 bestaat uit twee opbouwlagen: een bovenste laag waar voornamelijk natuurstenen blokken zijn gebruikt en een onderste laag die in baksteen is gemetseld. Sporen S34 en S34b duiden die scheiding aan in het vlak. De bovenste laag van S24/54, in natuursteen, werd waarschijnlijk niet samen met de onderste bakstenen laag opgebouwd, maar maakt deel uit van een jongere bouwfase.

Figuur 6: S2/7/30 in werkput 1, gezien vanuit het noordoosten (© Monument Vandekerckhove nv).

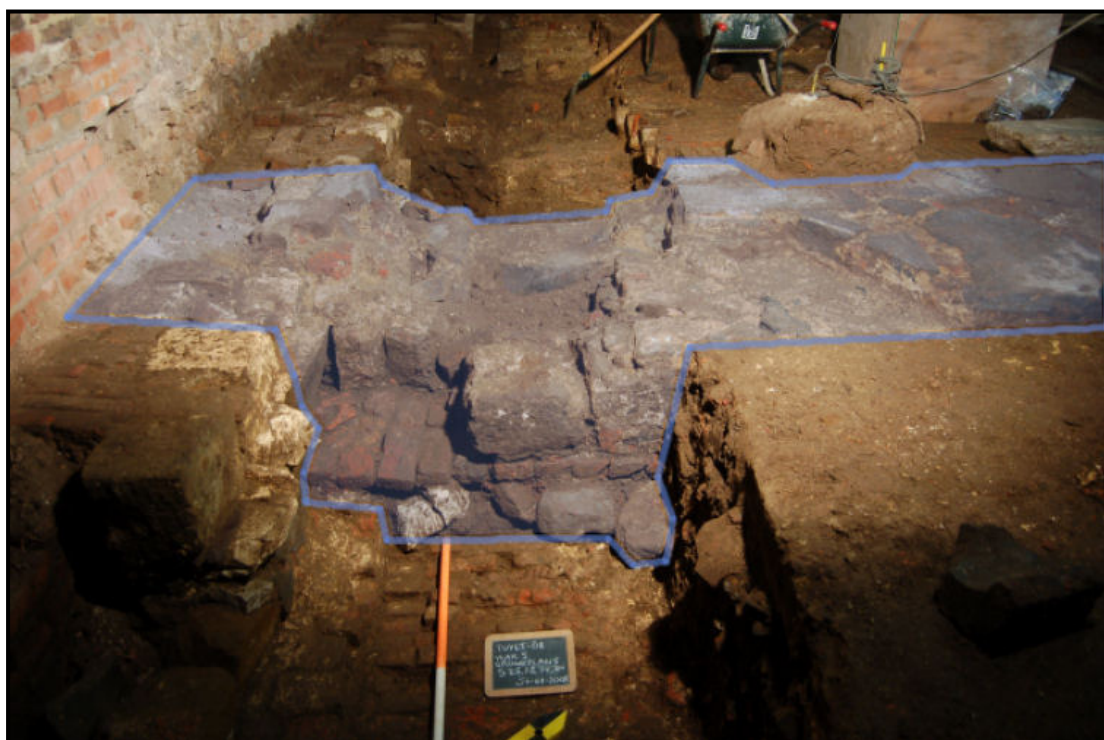
Figuur 7: S2/7/30 in werkput 2 (© Monument Vandekerckhove nv).

Figuur 8: S2/7/30 in werkput 2, gezien vanuit het noordoosten (© Monument Vandekerckhove nv).

Figuur 9: S24/54 in werkput 2 (© Monument Vandekerckhove nv).

Figuur 10: S24/54 in werkput 3, gezien vanuit het zuidoosten (© Monument Vandekerckhove nv).

Figuur 11: S24/54 in werkput 4, gezien vanuit het noordoosten (© Monument Vandekerckhove nv).

Spoor S2/8/16 is een natuurstenen fundering die tegen spoor S2/7/30 is geplaatst (zie figuur 12). Het is duidelijk over de hele lengte van de structuur dat deze in een latere fase is gebouwd tegen de bakstenen fundering. In werkput 3 werd een deel van S2/8/16 verwijderd om een beter zicht te krijgen op de samenhang tussen dit spoor en de achterliggende bakstenen muurfundering. Daar bleek dat ze van elkaar gescheiden werden door een brede voeg bestaande uit donkerbruin, samengepakt zand en andere kleinere natuurstenen blokken. Omdat in samenspraak met de architect besloten werd om S2/7/30 (bakstenen fundering en natuurstenen fundering die ervoor werd geplaatst) zo intact mogelijk te bewaren, kon deze relatie tussen S2/8/16 en S2/7/30 niet worden nagegaan in werkputten 1 en 2. Gezien de gelijkaardige opbouw echter, is de situatie vermoedelijk niet anders in deze twee werkputten.

Langsheen de zuidoostelijke muur werd een spoor aangetroffen dat zeer gelijkaardig is aan spoor S2/8/16. Dit spoor, S19, bestaat eveneens uit grote natuurstenen blokken in mergel en brokken herbruikmateriaal in Doornikse kalksteen (o.a. een bouwelement met bloemmotief) (zie figuur 13). De blokken zijn op elkaar geplaatst, niet gestort, maar zonder sporen van mortel. Tussen de brokken werd, net zoals bij spoor S2/8/16, gewoon samengedrukt donkerbruin zand teruggevonden. Deze fundering schijnt langsheen de hele zuidmuur door te lopen, maar dit kon, omwille van de aanpassingen aan het opgravingsplan, niet volledig achterhaald worden.

Onderaan in werkput 3 werd nog een vloerniveau aangetroffen in baksteen, spoor S25 (zie figuur 14). Het loopt aan de zuidoostelijke kant tot tegen spoor S19 en aan de noordwestelijke kant tot tegen spoor S24/54. Het heeft verder geen enkel raakpunt met andere sporen zodat het moeilijk is om er een verdere interpretatie aan te geven.

Figuur 12: S2/8/16 in werkput 1 (© Monument Vandekerckhove nv).

Figuur 13: S19 in werkput 3, gezien vanuit het noordoosten (© Monument Vandekerckhove nv).

Figuur 14: S25 in werkput 3, gezien vanuit het noordoosten (© Monument Vandekerckhove nv).

In werkputten 1, 2 en 4 werd een goed bewaarde bakstenen vloer aangetroffen. Deze vloer werd onderverdeeld in verschillende spoornummers, maar kan als geheel beschouwd worden (spoor S40/41/42/47/48/51/53) (zie figuren 15 en 16). Centraal is de vloer doorbroken door een recent gegoten betonnen pijler, die in de toekomst zal gebruikt worden als voet voor een steunbalk voor het bovenliggende verdiep. De vloer loopt in het noordwesten tot tegen de bestaande muur en wordt in het zuidoosten begrensd door spoor S24/54. Opvallend was dat de vloer netjes tot tegen de natuurstenen van S24/54 is gebouwd, waardoor men kan veronderstellen dat S24/54 zeker al aanwezig was bij de aanleg van S40/41/42/47/48/51/53. In het noordoosten wordt de vloer begrensd door een afgebroken muurtje (S55), terwijl hij in het zuidwesten verzakt. De oorzaak van deze verzakking is mogelijk de afbraak van sporen S37 en S38, die samen een afvoergoot uit natuurstenen blokken vormen (zie figuur 17). In het noordwestelijke deel van werkput 1 is deze goot nog bewaard. Opstaande natuurstenen flankeren een in Doornikse kalksteen uitgekapt gootje met een noordwest-zuidoost oriëntatie. In het verlengde van dit spoor werd over de gehele lengte van de zuidwestelijke muur een puinstrook aangetroffen. Binnen dit puinspoor werd eveneens over de hele lengte nog andere fragmenten van dit gootje teruggevonden. Waarschijnlijk was dit gootje de oorspronkelijke zuidwestelijke begrenzing van de vloer en is deze vloer beginnen verzakken nadat de goot was afgebroken.

Figuur 15: Deel van S40/41/42/47/48/51/53 (© Monument Vandekerckhove nv).

Figuur 16: S40/41/42/47/48/51/53 in werkput 4, gezien vanuit het oosten. Centraal wordt de vloer doorbroken door een betonnen pijler (© Monument Vandekerckhove nv).

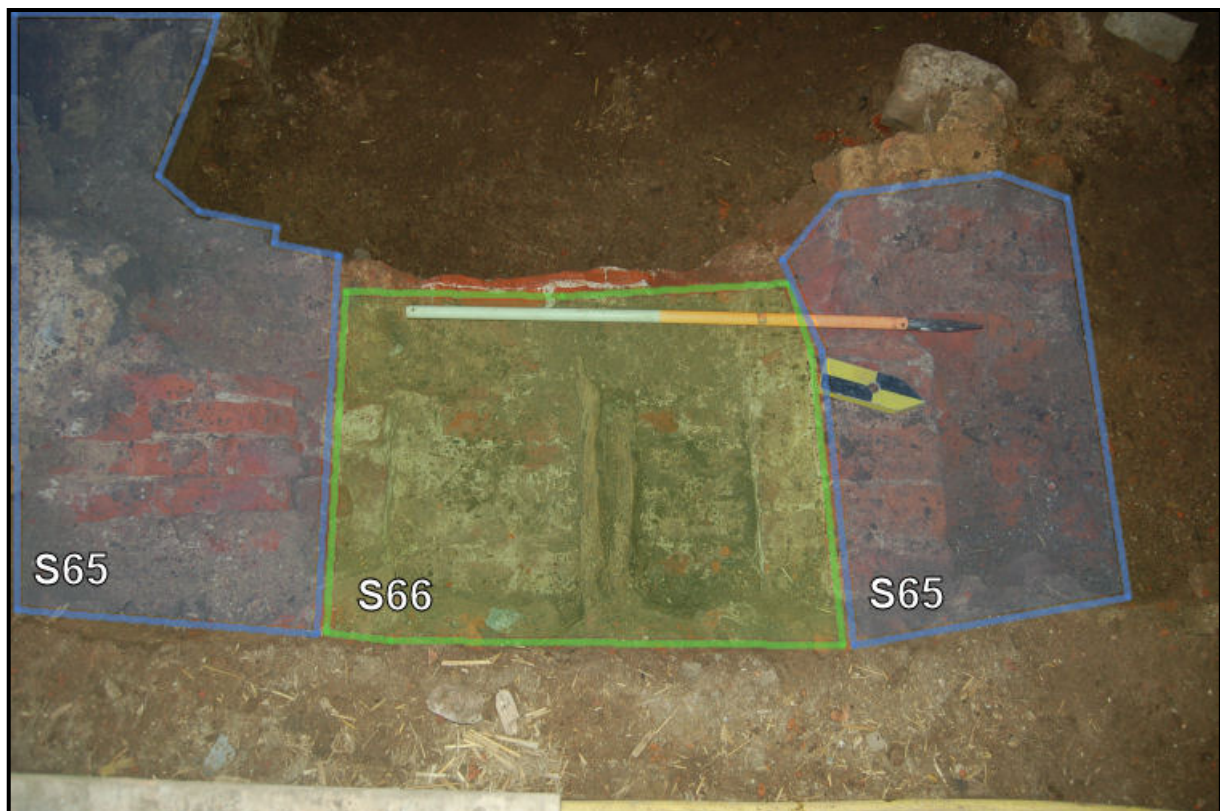
Figuur 17: S37/38, de natuurstenen goot, gezien vanuit het noordoosten (© Monument Vandekerckhove nv).

In de noordoostelijke zone van het opgravingsareaal kwam een aantal sporen aan het licht die moeilijk te koppelen zijn aan de sporen in het zuidwestelijke deel.

Spoor S62 is een overblijfsel van een bakstenen muurtje (baksteenformaat 24,0 x 12,0 x 5,0cm) en is zeer slecht bewaard. Tegen deze muur werden heel wat sporen van steenkool teruggevonden. Vermoedelijk was er op deze plek een opslagplaats voor steenkool, wat deels werd bevestigd door de mensen die voor het archeologisch onderzoek al een deel van de bovenlaag in het gebouw hadden weggegraven. Spoor S63, een bakstenen vloerniveau (baksteenformaat 14,0 x 12,0 x 5,0cm), loopt langsheen S62 en wordt begrensd door de noordwestelijke muur van het gebouw en door S65 (zie figuur 18). Dit spoor S65 is een zware fundering in bakstenen van hetzelfde formaat als de vloer S63. In S65 is een mogelijke afvoergoot in baksteen ingewerkt, spoor S66, die licht afhelpt naar het noordoosten toe (zie figuur 19). Wat de precieze functie van S65 en S66 was binnen het molengebouw kon niet bepaald worden. Centraal in S66 werd ook nog een houten balk teruggevonden.

Figuur 18: Vloer S63 (© Monument Vandekerckhove nv).

Figuur 19: Sporen S65 en S66 in werkput 4 (© Monument Vandekerckhove nv).

Middenin de opgravingsruimte bevindt zich een grote verstoring, afkomstig van het weghalen van de molenstenen en het grafsteenfragment voorafgaand aan de opgravingen (zie hoofdstuk 4.3.). Hoe deze structuren zich verhielden ten opzichte van de nog aanwezige structuren kon dus niet meer nagegaan worden, wat de interpretatie van sporen S67 en S71 bemoeilijkt (zie figuur 20).

Spoor S67 is een bakstenen structuurtje dat slechts deels is bewaard. Geen enkele van de bakstenen is bovendien nog volledig en de mortel ertussen is zeer zacht en verbrokkeld. Ten noordwesten en ook in dezelfde lijn ten zuidoosten van de verstoring veroorzaakt door het verwijderen van de molenstenen werden gelijkaardige structuren aangetroffen. Mogelijk vormde S67 dus een doorlopend muurtje. Hetzelfde probleem duikt op bij spoor S71, een bakstenen vloertje dat aansluit op de massieve muurstructuur van S65. Het metselwerk en de opbouw van S71 is zeer gelijkaardig aan dat van spoor S48 (een deel van de grote vloer in vlak 1) en ligt bovendien in het vlak in de lijn van die vloer. Ook is in het noordwesten van S71 en in het zuidoosten van S48 duidelijk zichtbaar dat de structuur werd afgebroken. Vermoedelijk liep S48 dus vroeger over in S71 en vormden ze een geheel. S67 en S71/48 werden waarschijnlijk reeds verstoord bij het plaatsen van de molenstenen in de grond en niet tijdens de graafwerken om de molenstenen te lichten. De mensen die aanwezig waren bij de vondst en het uitgraven van deze stenen vertellen dat er bovenop de molenstenen geen andere structuren lagen, wat bevestigd wordt door fotografisch materiaal van tijdens het uitgraven van de stenen.

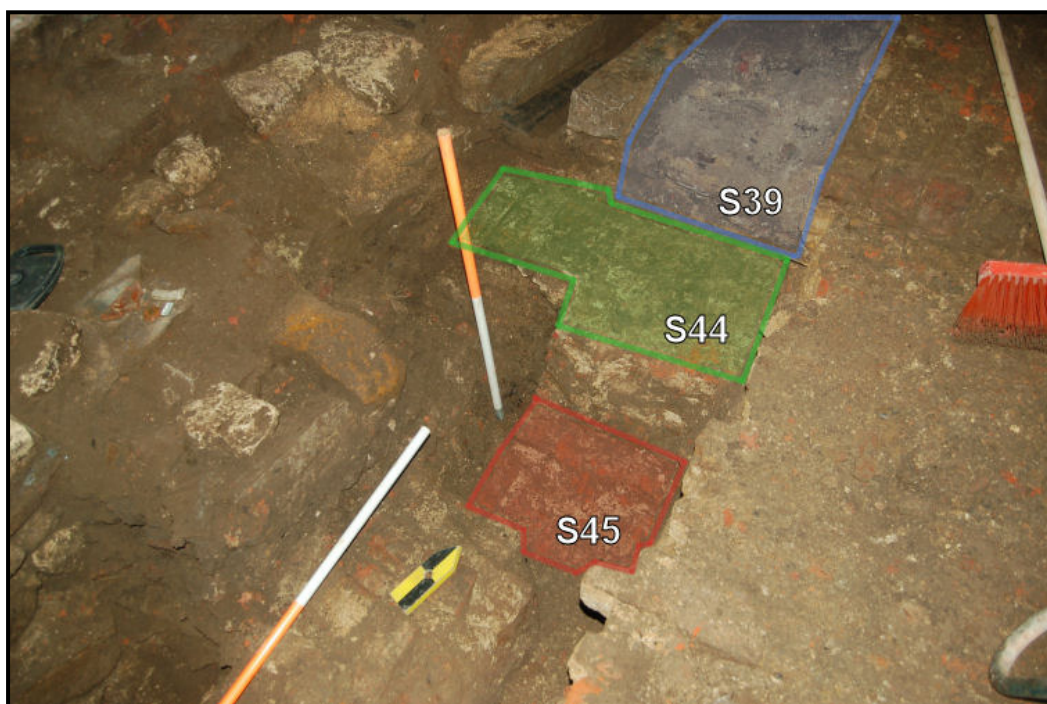

Figuur 20: Sporen S67 en S71 in werkput 4 (© Monument Vandekerckhove nv).

Behalve de sporen die min of meer aan elkaar kunnen gekoppeld worden, werd ook nog een aantal sporen aangetroffen die los staan van de andere of niet verder kunnen worden geduid.

Zo onder meer sporen S39, S44 en S45, die in WP1 werden gevonden onder het vloerniveau gevormd door S40/41/42/47/48/51/53 (zie figuur 21). S39 is een zware fundering, deels uit baksteen, deels uit natuursteen, die wordt samengehouden met een gele, vrij zachte kalkmortel. S44 sluit aan op S39 en is een mooi afgewerkte bakstenen muur die lager doorloopt en uitspringt in spoor S45. Wat de functie is van deze muur of fundering kon niet worden achterhaald, de structuur loopt immers door onder vloer S40/41/42/47/48/51/53 en kon daarom ook niet verder worden blootgelegd.

In werkputten 1 en 2 werd spoor S26 aangetroffen, een muur of fundering bestaande uit een samengemetseld geheel van zowel baksteen als blokken natuursteen en die in het zuidoosten tegen het onderste bakstenen deel van spoor S24/54 is gebouwd (zie figuur 22). In het noordwesten is deze structuur afgebroken, waar spoor S45 begint. Ook van deze muur kon de functie of de relatie met de omliggende sporen slechts beperkt worden achterhaald. Dat spoor S26 in de hoogte overeenkomt met de scheidingslijn tussen het natuurstenen en het bakstenen gedeelte van S24/54 en het feit dat S26 zich ongeveer 25cm onder het vloerniveau van S40/41/42/47/48/51/53 bevindt, wijst er wel op dat deze structuur chronologisch te situeren is tussen de eerste (bakstenen) en tweede fase (natuurstenen blokken) van S24/54.

Figuur 21: Sporen S39, S44 en S45 in werkput 1 (© Monument Vandekerckhove nv).

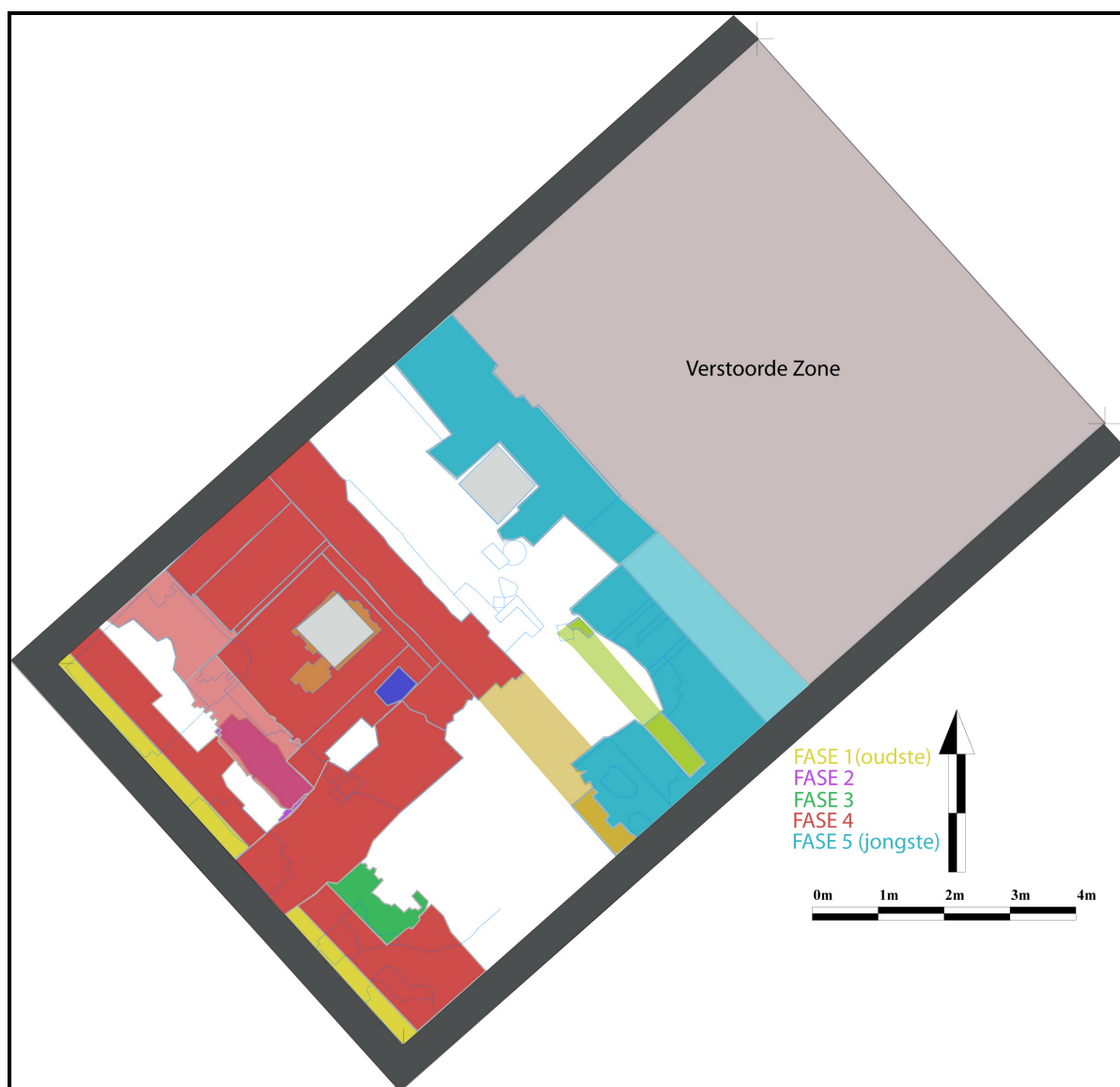
Figuur 22: Spoor S26 tegen S24/54 aan (© Monument Vandekerckhove nv).

6.3. Voorlopige fasering

Door de beperktheid van het onderzoek en het ontbreken van een bouwhistorische studie over de Tuyltermolen is het onmogelijk om de relatie tussen de verschillende sporen en hun functie met zekerheid vast te stellen. Toch kan op basis van de bevindingen van het onderzoek een voorlopige chronologie opgesteld worden, opgedeeld in vijf fasen (zie figuur 23).

De bakstenen fundering die tegen de zuidwestelijke en zuidoostelijke muur van het molengebouw werd aangetroffen, S2/7/30, is het oudste spoor en dateert van het ontstaan van het huidige gebouw (eind 17de eeuw?). Mogelijk behoort de bakstenen onderbouw van S24/54, een brede fundering die van zuidwest naar noordoost centraal door het gebouw loopt, tot dezelfde periode. Spoor S26 wordt beschouwd als fase 2, spoor S25 als fase 3. In fase 4 werd binnenin het gebouw een aantal aanpassingen doorgevoerd en werden tevens nieuwe structuren opgetrokken, het gaat om sporen S24/54 (de natuurstenen bovenbouw), S40/41/42/47/48/51/53, S37/38, S2/8/16 en S19. Fundering S26 bevond zich onder de vloer S40/41/42/47/48/51/53 en dateert dus van vóór fase 4. Ook het vloerniveau S25 is waarschijnlijk ouder dan de sporen uit de vierde fase, maar hierover bestaat geen zekerheid. Het enige dat kan gesteld worden is dat S25 zich veel lager bevindt dan alle overige structuren die werden aangetroffen. De gelaagdheid in het profiel op deze plaats is echter niet meer te vergelijken met de gelaagdheid die in de andere werkputten werd aangetroffen, mogelijk is hier dus op een later tijdstip de grond omgewoeld. Tot de vijfde fase behoren de structuren aangetroffen in de noordoostelijke zone die niet kunnen gekoppeld worden aan de sporen uit de zuidwestelijke zone. In beide zones tenslotte bevinden zich verschillende sporen die niet aan één van deze fasen kunnen gelinkt worden. De schaarse archaeologica die werden gevonden zijn allemaal post-middeleeuws, de meeste zelfs tamelijk recent, en geven geen meerwaarde aan de opgegraven structuren.

Aangezien in spoor S19 brokstukken teruggevonden werden van herbruikmateriaal in Doornikse kalksteen, meer dan waarschijnlijk afkomstig van de abdij van Herkenrode, kan een 19de-eeuwse datering naar voor worden geschoven voor de vierde fase. De natuurstenen elementen moeten na de opheffing van de abdij, op het einde van de 18de eeuw, weggehaald zijn uit de in onbruik geraakte gebouwen en werden aangewend als bouw materiaal in de Tuyltermolen. Ook de eerder vermelde grafsteen moet op deze manier in het gebouw zijn terechtgekomen. Of deze structuren te maken hebben met de molenactiviteit of met de omvorming van de molen tot textielwerkruijnte is niet te achterhalen.

Figuur 23: Overzichtplan van het onderzoek in de Tuyltermolles, met aanduiding van de voorlopige fasering
(© Monument Vandekerckhove nv).

7. ALGEMEEN BESLUIT

Het archeologisch onderzoek dat door Monument Vandekerckhove nv werd uitgevoerd binnenin één gebouw van de Tuyltermolen te Kuringen heeft aangetoond dat er onder het huidige loopniveau een zeer goed bewaard archeologisch pakket zit. Naarmate het onderzoek vorderde, werd duidelijk dat de funderingen van het gebouw in betere staat zijn dan gedacht, waardoor de geplande verstevigingswerken niet nodig zullen zijn. Dit had ook zijn impact op de opgravingsstrategie en het werken met proefputten. Langsheen de zuidwestelijke muur werd een maximale diepte bereikt van ca. 1,20m onder het loopvlak, maar op de andere zones binnen het gebouw werd slechts verdiept tot op het eerste archeologisch niveau. Nergens werd de originele moederbodem bereikt.

Zoals besproken in dit rapport werd bij het onderzoek een veelvoud aan muren, funderingen, vloeren en andere structuren aangetroffen binnen het molengebouw. Het was enigszins mogelijk om een relatieve chronologie op te stellen, maar door de beperktheid van het onderzoek (methode van proefputten, slechts plaatselijk voldoende kunnen verdiepen) is het onmogelijk om verregaande interpretaties naar voor te schuiven betreffende de bouwgeschiedenis van de site. Geen enkele van de opgegraven structuren dateert van vóór de bouw van het huidige gebouw (vermoedelijk eind 17de eeuw). De geschiedenis van de molen zou zeker teruggaan tot de vroege 13de eeuw, maar hiervan werden bij het onderzoek geen sporen aangetroffen. Gezien de goede bewaringstoestand van de gevonden structuren is de kans reëel dat sporen uit deze periode wel degelijk bewaard zijn, maar door het eerder kleinschalig onderzoek werden deze niet aangesneden. In ieder geval wordt het bodemarchief gevrijwaard voor de toekomst: over de blootgelegde structuren wordt een beschermende folie aangebracht die wordt afgedekt met een stabiliserende zandlaag, waarboven een betonnen vloer zal worden aangelegd. Enkel langsheen de zuidwestelijke muur zullen enkele structuren worden weggegraven voor de aanleg van een drainagebuis.

Gedurende het onderzoek is gebleken dat het ontbreken van een degelijke bouwhistorische studie van het gebouw een grote lacune is voor de kennis van de Tuyltermolen. Als één van de vroegste molens in de provincie en als onderdeel van de abdij van Herkenrode is dergelijke studie echter onontbeerlijk, niet alleen voor de kennis van het gebouw an sich, maar ook als leidraad bij de huidige restauratiewerken en als hulp bij de interpretatie van de opgegraven sporen. Dankzij de inzet van de vzw Herkenrode en enkele plaatselijke enthousiastelingen werd er al enige historische informatie verzameld, maar een volwaardige studie is er tot op heden niet. Hierdoor is het niet mogelijk om de blootgelegde fundamenten toe te schrijven aan welbepaalde onderdelen van het mechanisme binnen de molenconstructie en om ze in te passen in de gekende historiek van het molengebouw, laat staan van de abdij van Herkenrode.

8. BIBLIOGRAFIE

- DE MAEYER W., VERHEYEN C. en VERHEYEN J. (red.), *De Laermolen, het oude en het nieuwe verhaal van een molen aan de waterkant*, Hoogstraten, 2004.
- SMEETS M., *Herkenrode omgekeerd. Rapport betreffende het archeologisch onderzoek naar de resten van de voormalige cisterciënzerinnenabdij*, Brussel, 2006 (intern rapport van het VIOE).
- <http://earth.google.com>

9. INVENTARIS

9.1. Inventaris van de sporen

SPOORNR.	TYPE	MATERIAAL	BESCHRIJVING	LOCATIE
TUYLT08-S1	Laag	Grof puinig zand met veel baksteen, kalkmortel, dakpannen, tegels, keien leiste en kalksteenbrokken	Bovenste puinige ophogingslaag, bevat ook veel plastic en ander afval	WP 1,2,3,4
TUYLT08-S2	Vloer	Baksteen, kalksteen, mergel en vrij zachte, licht gele kalkmortel	Een vloerniveau van 1 rij bakstenen in OW richting tegen de wand, daarna divers materiaal	WP 1 dezelfde als S7 en mogelijk S16
TUYLT08-S3	Vloer	Baksteen en een vrij zachte, licht gele kalkmortel	Een vloerniveau in baksteen afgeboord door een enkele rij rechtopstaande bakstenen, loopt door naar het NO	WP1 en WP4 dezelfde als S40, 41, 47
TUYLT08-S4	Vloer	Baksteen en licht gele kalkmortel	Goed bewaarde vloer bestaande uit bakstenen op hun kant, de stenen zijn bedekt met een fijn laagje klei	WP1 dezelfde als S5 en S42
TUYLT08-S5	Vloer	Baksteen en licht gele kalkmortel	Idem als TUYLT08-S4	WP2 dezelfde als S4 en S42
TUYLT08-S6	Laag	Vrij vast, donker bruinig zwart laagje van zand en verkoold materiaal, bevat baksteen, houtskool en leiste	Een dun laagje houtskool en verkoold materiaal, met veel leiste onder een grote baksteen	WP2
TUYLT08-S7	Vloer	Baksteen en restjes bruin gele kalkmortel op de vloer liggen lestenen met verkoold materiaal onder	Een slecht bewaarde vloer, waarschijnlijk en restje van een hoger vloerniveau	WP2

SPOORNR.	TYPE	MATERIAAL	BESCHRIJVING	LOCATIE
TUYLT08-S8	Vloer	Baksteen, kalksteen, mergel en vrij zachte licht gele kalkmortel	Het is niet duidelijk of het om één geheel gaat door de onregelmatigheid van het materiaal	WP1
TUYLT08-S9	Vloer	Kalksteen, vrij zachte, licht bruinig gele kalkmortel met kalkstippen	De stenen liggen op een dik bed van gele mortel, mogelijk deel van een vloer	WP2 dezelfde als S24 en S54
TUYLT08-S10	Laag	Vrij vaste, licht grijsig bruine laag lemig zand met baksteenbrokken, kalkmortel en houtskool	Ophoginglaag	WP3
TUYLT08-S11	Laag	Vrij vaste, donker bruine zandlaag met veel baksteen, kalkmortel, houtskool, leisteel en mergel	Puinlaag	WP2
TUYLT08-S12	Vloer	Baksteen, kalksteen	Matig bewaard vloerniveau?	WP3
TUYLT08-S13	Vloer	Baksteen	Een enkele baksteen die op een vloerniveau ligt met daaronder een verkoold pakket met leisteel	WP2
TUYLT08-S14	Vloer	Baksteen, kalksteen, leisteel, mergel en een dikke licht gele laag kalkmortel met kalkstippen	Een dikke laag mortel met daarin brokken steen verwerkt	WP2
TUYLT08-S15	Laag	Zeel losse, donker bruinig gele zandlaag met wat baksteen en leisteel	Een opvallend gele zandlaag, niet duidelijk of deze recent is	WP3
TUYLT08-S16	Vloer	Onregelmatige vloer in baksteen en mergel, met vrij zandige en zachte licht gele kalkmortel	Kan het vervolg zijn van S8 en S7, vloer of fundering	WP3

SPOORNR.	TYPE	MATERIAAL	BESCHRIJVING	LOCATIE
TUYLT08-S17	Laag	Een onregelmatige homp beton met brokken natuursteen en baksteen	Afval van vorige werken of versteviging?	WP3
TUYLT08-S18	/	/	/	/
TUYLT08-S19	Fundering	Doornikse kalksteen en mergel, gestapeld	Zwaar fundament uit verschillende soorten natuursteen, ook herbruikt materiaal	WP3
TUYLT08-S20	Vloer	Baksteen, geen mortel zichtbaar	Een enkele rij stenen, maakt een hoek aan de N zijde	WP3 en onder bankje tussen 2 en 3
TUYLT08-S21	Vloer	Baksteen, geen zichtbaar patroon	Voortzetting naar het zuiden toe van S15, maar dieper gelegen	WP3
TUYLT08-S22	Laag	Vrij vaste, donker bruinig gele laag, puinig zand met brokken baksteen, kalkmortel, houtskool, tegel en leisteen	Een compacte laag onder vloerniveau S5	WP2
TUYLT08-S23	Laag	Vrij losse, bruinig zwarte laag puinig zand met brokken baksteen, kalkmortel, tegels, leisteen en mergel	Puinige laag, lijkt in profiel een sleuf te zijn, een deel van S5 zakt weg in deze laag	WP2
TUYLT08-S24	Fundering	Baksteen, kalksteen, mergel en vrij zachte, licht bruinig gele kalkmortel met kalkstippen	Halfsteens metselwerk met daarop enorme blokken natuursteen en daarop een zeer dikke mortellaag met leisteen op	WP2 en bankje tussen 2 en 3 dezelfde als S24 en S54
TUYLT08-S25	Vloer	Baksteen in een correct patroon	vloerniveau	WP3
TUYLT08-S26	Fundament	Baksteen, kalksteen en vrij zachte, zandige, licht gele kalkmortel	Het fundament is tegen S24 aangebouwd en er niet in verwerkt	WP2

SPOORNR.	TYPE	MATERIAAL	BESCHRIJVING	LOCATIE
TUYLT08-S27	Laag	Vrij vaste, donker grijsbruine, puinige zandlaag met brokken baksteen, kalkmortel, houtskool, tegel, leisteen en zandsteen	Zeepuinige laag die vlak onder S22 ligt	WP2
TUYLT08-S28	Laag	Vrij vaste, donker bruine zandlaag met brokjes baksteen en spikkels kalkmortel	Grondlaag waar S25 is weggebroken	WP3
TUYLT08-S29	Muur	Baksteen en een donker bruin gele kalkmortel, er zit pleister tegen de muur	Laag bakstenen onder een natuurstenen versterking	WP3
TUYLT08-S30	Fundering	Baksteen, zachte, donker gelig bruine zandmortel met kalkstippen	Fundering van de bestaande westelijke muur, mogelijk de oorspronkelijke fundering	WP3
TUYLT08-S31	Vloer	Baksteen, matig bewaard	Vloerniveau	WP3
TUYLT08-S32	Laag	Zeepvaste, bruin grijze zandlaag met enkele brokjes baksteen	Een bijna pure zandlaag, begint onder S27	WP2
TUYLT08-S33	Laag	Vrij vaste, donker bruine, puinige zandlaag met vrij veel baksteen, kalkmortel, leisteen, keien en een stuk hout onderaan (Z kant)	Puinige laag die smaller wordt naarmate hij dieper gaat.	WP2
TUYLT08-S34	Fundering	Baksteen en vrij zachte, zandige, licht bruinig gele kalkmortel met kalkstippen	Een rij bakstenen die verwerkt werden in een groter geheel, merendeel van de stenen wordt bedekt door natuursteen en mortel	WkP3
TUYLT08-S34B	Vloer	Baksteen en vrij harde, licht bruinig gele kalkmortel	Rijtje bakstenen dat uit S24 steekt waarschijnlijk een restant van een weggebroken vloerniveau	WP2

SPOORNR.	TYPE	MATERIAAL	BESCHRIJVING	LOCATIE
TUYLT08-S35	Fundering	Baksteen en vrij harde, licht gelig witte kalkmortel	Fundering van de westelijke muur van het gebouw	WP1
TUYLT08-S36	Fundering	Baksteen, doornikse kalksteen en vrij zachte, zandige, licht gele kalkmortel	Opeengestapelde natuurstenen blokken als fundament, veel herbruikmateriaal	WP1
TUYLT08-S37	Gootje	Geul aanwezig tussen twee natuurstenen blokken	Afvoergeul	WP1
TUYLT08-S38	Fundering	Doornikse kalksteen, harde, licht gele kalkmortel	Natuurstenen blokken tegen S39 als zijwand van het gootje	WP1
TUYLT08-S39	Fundering	Baksteen, kalksteen en harde, vrij zandige, licht gele kalkmortel	Gestapelde fundering bestaande uit baksteen en kalksteen	WP1
TUYLT08-S40	Vloer	Baksteen in een correct patroon, en vrij zachte, zandige, licht gele kalkmortel	Goed bewaarde vloer, onderdeel van een groter vloerniveau	WP4 dezelfde als S3
TUYLT08-S41	Vloer	Baksteen en vrij zachte, zandige, licht gele kalkmortel	Vrij goed bewaarde vloer van bakstenen op hun kant geplaatst, onderdeel van een groter vloerniveau	WP4 dezelfde als S3
TUYLT08-S42	Vloer	Baksteen en vrij harde, zandige, licht gele kalkmortel	Goed bewaarde vloer van bakstenen op hun kant geplaatst, onderdeel van een groter vloerniveau	WP4 dezelfde als S4 en S5
TUYLT08-S43	Laag	Vrij vaste, donker gelig bruine zandlaag met enkele brokjes kalkmortel	Een compact zandlaagje, waarschijnlijk het bed waarop men vloer S42/S5 heeft aangelegd	WP1 en WP2
TUYLT08-S44	Fundering	Baksteen en vrij harde, licht gele kalkmortel	Stukje muur dat doorbroken wordt door S36	WP1

SPOORNR.	TYPE	MATERIAAL	BESCHRIJVING	LOCATIE
TUYLT08-S45	Muur	Baksteen in een onregelmatig patroon en zachte, zandige, licht grijsgele mortel	Een restant of mogelijk fundament van een bakstenen muur	WP1
TUYLT08-S46	Laag	Vrij vaste, donker bruine, puinige zandlaag met vrij veel baksteen, kalkmortel, leisteen, keien	Puinige laag die smaller wordt naarmate hij dieper gaat.	WP1 en WP2 Dezelfde als S33
TUYLT08-S47	Vloer	Baksteen, rechtop geplaatst, en vrij zachte, zandige, licht bruinige gele kalkmortel	Rij enkele bakstenen die een hoger vloerniveau afbakenen, hierna zakt het vloerniveau	WP1 en WP4
TUYLT08-S48	Vloer	Baksteen, plat geplaatst, maar afgewisseld met op hun kant geplaatste stenen en vrij zachte, zandige, licht gele kalkmortel	Een matig bewaard stuk vloer met veel herstellingen en putjes	WP4
TUYLT08-S49	Vloer	Baksteen en vrij zachte, zandige, licht bruinige gele kalkmortel	Uitbreiding van vloerniveau S48 in oostelijke richting. Op sommige plaatsen zit er mortel op de stenen	WP4
TUYLT08-S49B	Fundering	Baksteen en vrij zachte, zandige, licht gele kalkmortel	Een hoek in baksteen, functie is niet duidelijk. Mogelijk iets te maken met een dakstaander?	WP4
TUYLT08-S50	Vloer	Baksteen, halfsteens en op de smalle kant geplaatst en vrij zachte, licht gele kalkmortel	Vloeronderdeel bestaande uit drie rijen baksteen in NZ richting, mogelijk afbakening van S42	WP4
TUYLT08-S51	Vloer	Baksteen, halfsteen en op de smalle kant geplaatst en vrij zachte, zandige, licht gele kalkmortel	Vloertje met baksteen in NZ richting	WP4

SPOORNR.	TYPE	MATERIAAL	BESCHRIJVING	LOCATIE
TUYLT08-S52	Vloer	Kalksteen	Zeer grote steen geplaatst op vloer S51	WP4
TUYLT08-S53	Vloer	Baksteen en vrij zachte, licht bruinig gele kalkmortel	Matig bewaard vloerdeel met bakstenen in NZ richting	WP4
TUYLT08-S54	Vloer	Arduin, kalksteen, leisteel, mergel en vrij zachte, licht bruinig gele kalkmortel	Grote plakken natuursteen liggen op een dik bed van gele mortel met hierin plakken leisteel.	WP4 en WP2 dezelfde als S24
TUYLT08-S55	Muur	Baksteen in koppenverband, met vrij zachte, zandige, licht bruinig gele kalkmortel	Onderste deel van een scheidingsmuurtje.	WP4
TUYLT08-S56	Fundering?	Baksteen en vrij zachte, zandige, licht bruinig gele kalkmortel	Moeilijk te interpreteren stompje bakstenen, rust op puinig zand	WP4
TUYLT08-S57	Onduidelijk	Kalksteen, tegel	Concentratie van verschillende natuurstenen van uiteenlopende vorm, rustend op een puinpakket.	WP4
TUYLT08-S58	Onduidelijk	Kalksteen, herbruikt bouwelement	Concentratie van verschillende natuurstenen van uiteenlopende vorm, rustend op een puinpakket.	WP4
TUYLT08-S59	Onduidelijk	Kalksteen, rechthoekig blok met wat kalkmortel op	Concentratie van verschillende natuurstenen van uiteenlopende vorm, rustend op een puinpakket.	WP4
TUYLT08-S60	Hout	Paal, zo dik als een boomstam	Restant van een massieve paal, mogelijk een dakstaander. Er zijn sporen van verbranding	WP4

SPOORNR.	TYPE	MATERIAAL	BESCHRIJVING	LOCATIE
TUYLT08-S61	Laag	Vrij vaste, donker grijsbruine, puinige zandlaag met veel brokken baksteen, kalkmortel, houtskool, dakpan, keien, en steenkool	Grondlaag met zeer veel steenkool (eierkolen)	WP4
TUYLT08-S62	Muur	Baksteen en licht bruinig gele kalkmortel	Een rijtje baksteen, duidelijk verschillend van het flankerende vloerniveau, zwart gekleurd met veel steenkool er rond	WP4
TUYLT08-S63	Vloer	Baksteen, halfsteens geplaatst en een vrij harde, zandige, licht gelige grijze kalkmortel	Massief stuk vloer, gedeeltelijk weggekapt om een betonnen pijler te plaatsen.	WP4
TUYLT08-S64	Hout	Vierkante balk met bovenaan een uitsparing of een sleetspoor. De balk ligt in OW richting in een gepleisterde geul	De balk ligt in het verlengde van de as van het waterrad en kan mogelijk een onderdeel van de molen zijn	WP4
TUYLT08-S65	Fundering	Baksteen en een vrij harde, licht gelige grijze kalkmortel	Mogelijk fundament van de slagbank van de molen. Vrij massieve en diepe fundering	WP4
TUYLT08-S66	Geul	Baksteen, pleister en een vrij harde licht gelige grijze kalkmortel	Volledig bepleisterde geul met een houten balk, S64, in het midden, mogelijk onderdeel van de slagbank	WP4
TUYLT08-S67	Fundering	Baksteen en vrij zachte, zandige, licht bruinig gele kalkmortel	Een met mortel bedekte hoek in baksteen, vrij verbrokkeld en niet echt duidelijk	WP4

SPOORNR.	TYPE	MATERIAAL	BESCHRIJVING	LOCATIE
TUYLT08-S68	Laag	Vrij losse donker bruinig zwarte, puinige zandlaag met brokken baksteen en kalkmortel	Waarschijnlijk een uitbraakspoor, mogelijk liep S67 hier door	WP4
TUYLT08-S69	Fundering	Baksteen en harde licht gelig grijze kalkmortel	Vrij onduidelijk deel muur dat het gat waar de molenstenen zaten afsluit. Aan de kant waar de stenen zaten lijkt pleister te zitten.	WP4
TUYLT08-S70	Vloer	Baksteen en vrij zachte, licht bruinig gele kalkmortel	Een stuk vloer dat half door verschillende putjes is weggebroken	WP4
TUYLT08-S71	Vloer	Baksteen en vrij zachte, licht bruinig gele kalkmortel	Een matig bewaarde vloer	WP4
TUYLT08-S72	Laag	Opvulling van zand en puin	Aanlegsleuf van een leiding. Loopt NZ en vormt de oostelijke afbakening van het werkterrein.	WP4

9.2. Inventaris van de vondsten en de monsters

VONDSTNR.	SPOOR	WERKPUT	DATUM	INHOUD + AANTAL
1	1	1	15/01/08	Stuk leder: 1
2	/	1	15/01/08	Rood AW: 1, grijs AW: 1, steengoed: 2, bot:1, glas:1
3	/	2	15/01/08	Rood AW: 4, natuurstenen tegel: 1, stuk natuursteen: 1
4	S11	2	16/01/08	Rood AW: 2, grijs AW: 2, steengoed: 2, metaal: 1, glas: 1
5	S6	2	17/01/08	Monster van vlak 1
6	S18	3	18/01/08	Monster van spoor S18
7	/	3	18/01/08	Rood AW: 4, leisteen: 1, metaal: 1, natuurstenen fragment goot: 1
8	/	3	18/01/08	Rood AW: 3, steengoed: 1, PijpAW: 1, industrieel AW: 1, glas: 2, leisteen: 1, steenkool: 1
9	S22	2	21/01/08	Rood AW: 1, steengoed: 1, natuurstenen tegel: 1
10	S23	2	21/01/08	Rood AW: 3, grijs AW: 3, steengoed: 3, industrieel AW: 1, metaal: 1
11	S27	3	21/01/08	Rood AW: 4, natuurstenen tegel: 1, metaal: 1
12	S19	3	21/01/08	Witbakkend AW: 1, steengoed: 2, pijpAW: 1, industrieel AW: 1, bot: 1
13	/	3	21/01/08	Rood AW: 2, grijs AW: 1, steengoed: 6, industrieel AW: 1, metaal: 1
14	S11	3	31/01/08	Rood AW: 1, natuursteen: 1
15	Laag 11, profiel 2	3	31/01/08	Rood AW: 4, grijs AW: 3
16	S16	3	31/01/08	Rood AW: 1, steengoed: 2, industrieel AW: 3
17	S17	3	31/08/08	Houtskool
18	/	1	31/01/08	Houten paaltje
19	S41	4	31/01/08	Baksteen van spoor S41
20	S37	1	31/01/08	Rood AW: 2, grijs AW: 1, steengoed: 1
21	S41	1	31/01/08	Mortelstaal van spoor S41

9.3. Inventaris van de foto's

FOTONUMMER	DATUM	ORIENTATIE	BESCHRIJVING
TUYLT08-001	14/01/2008	W	Begin van de werken
TUYLT08-002	14/01/2008	W	Begin van de werken
TUYLT08-003	14/01/2008	NW	Uitzetten van het meetsysteem en de bankjes
TUYLT08-004	14/01/2008	W	Uitzetten van het meetsysteem en de bankjes
TUYLT08-005	14/01/2008	ZW	Uitzetten van het meetsysteem en de bankjes
TUYLT08-006	14/01/2008	W	Werkput 2, bovenkomen van het eerste vloerniveau
TUYLT08-007	14/01/2008	W	Werkput 2, bovenkomen van het eerste vloerniveau
TUYLT08-008	14/01/2008	NW	Verkeersbord in de bovenste puinlaag
TUYLT08-009	14/01/2008	NW	Verkeersbord in de bovenste puinlaag
TUYLT08-010	14/01/2008	NW	Verkeersbord in de bovenste puinlaag
TUYLT08-011	14/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1
TUYLT08-012	14/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1
TUYLT08-013	14/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1
TUYLT08-014	14/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1
TUYLT08-015	15/01/2008	W	Werkput 1, vlak 1
TUYLT08-016	15/01/2008	W	Werkput 1, vlak 1
TUYLT08-017	15/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1
TUYLT08-018	15/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1
TUYLT08-019	15/01/2008	NW	Inmeten van vlak 1 in werkput 1
TUYLT08-020	15/01/2008	NW	Inmeten van vlak 1 in werkput 1
TUYLT08-021	15/01/2008	W	Werkput 3, vlak 1
TUYLT08-022	15/01/2008	W	Werkput 3, vlak 1
TUYLT08-023	15/01/2008	W	Werkput 3, beton en mortel in zw hoek
TUYLT08-024	15/01/2008	W	Werkput 3 en 2, vlak 1 van op de ladder
TUYLT08-025	15/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1 van op de ladder
TUYLT08-026	15/01/2008	W	Werkput 2 en 1, vlak 1 van op de ladder
TUYLT08-027	15/01/2008	W	Werkput 1 vlak 1
TUYLT08-028	15/01/2008	W	Werkput 1 vlak 1
TUYLT08-029	16/01/2008	N	Detail van vlak 1 en lager stuk vloer (grondplan 2)
TUYLT08-030	16/01/2008	N	Detail van vlak 1 en lager stuk vloer (grondplan 2)
TUYLT08-031	16/01/2008	N	Detail van vlak 1 en lager stuk vloer (grondplan 2)
TUYLT08-032	16/01/2008	W	Werkput 1, vlak 1 na verdiepen en opkuisen
TUYLT08-033	16/01/2008	W	Werkput 1, vlak 1 na verdiepen en opkuisen

FOTONUMMER	DATUM	ORIENTATIE	BESCHRIJVING
TUYLT08-034	17/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1 na verdiepen (grondplan 2)
TUYLT08-035	17/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1 na verdiepen (grondplan 2)
TUYLT08-036	17/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1 na verdiepen (grondplan 2)
TUYLT08-037	17/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1 na verdiepen (grondplan 2)
TUYLT08-038	17/01/2008	W	Werkput 3, blootleggen van fundament
TUYLT08-039	17/01/2008	W	Werkput 3, blootleggen van fundament
TUYLT08-040	17/01/2008	W	Werkput 3, S12
TUYLT08-041	17/01/2008	W	Werkput 3, S12
TUYLT08-042	17/01/2008	W	Werkput 3, S12
TUYLT08-043	17/01/2008	W	Werkput 3, S12
TUYLT08-044	17/01/2008	W	Werkput 3, S12
TUYLT08-045	17/01/2008	W	Werkput 3, S18
TUYLT08-046	17/01/2008	W	Werkput 3, S18
TUYLT08-047	18/01/2008	W	Werkput 3, vlak 1, grondplan 4, S19, 20, 21
TUYLT08-048	18/01/2008	W	Werkput 3, vlak 1, grondplan 4, S19, 20, 21
TUYLT08-049	18/01/2008	Z	Werkput 3, vlak 1, grondplan 4, S19, 20, 21
TUYLT08-050	18/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1, grondplan 3, S22, 23, 24
TUYLT08-051	18/01/2008	W	Werkput 2, vlak 1, grondplan 3, S22, 23, 24
TUYLT08-052	21/01/2008	W	Werkput 3, vlak 1, grondplan 4, S19, 25
TUYLT08-053	21/01/2008	Z	Werkput 3, vlak 1, grondplan 4, S19, 25
TUYLT08-054	21/01/2008	ZO	Werkput 3, vlak 1, grondplan 4, S19, 25
TUYLT08-055	21/01/2008	Z	Werkput 2, grondplan 4, S23, 26, 27
TUYLT08-056	21/01/2008	Z	Werkput 2, grondplan 4, S23, 26, 27
TUYLT08-057	22/01/2008	W	Werkput 3, grondplan 5, S16, 19, 25, 28, 29, 30, 31
TUYLT08-058	22/01/2008	W	Werkput 3, grondplan 5, S16, 19, 25, 28, 29, 30, 31
TUYLT08-059	22/01/2008	W	Werkput 3, grondplan 5, S16, 19, 25, 28, 29, 30, 31
TUYLT08-060	22/01/2008	Z	Werkput 3, grondplan 5, S16, 19, 25, 28, 29, 30, 31
TUYLT08-061	22/01/2008	ZW	Werkput 3, grondplan 5, detail van versterking
TUYLT08-062	22/01/2008	Z	Werkput 2, grondplan 4, S24, 26, 27, 32, 33
TUYLT08-063	22/01/2008	Z	Werkput 2, grondplan 4, S24, 26, 27, 32, 33

FOTONUMMER	DATUM	ORIENTATIE	BESCHRIJVING
TUYLT08-064	22/01/2008	W	Werkput 2, grondplan 4, S24, 26, 27, 32, 33
TUYLT08-065	22/01/2008	W	Werkput 2, grondplan 4, S24, 26, 27, 32, 33
TUYLT08-066	22/01/2008	Z	Werkput 2, grondplan 4, S24, 26, 27, 32, 33
TUYLT08-067	22/01/2008	Z	Werkput 2, grondplan 4, S24, 26, 27, 32, 33
TUYLT08-068	22/01/2008	N	Werkput 2, noord profiel
TUYLT08-069	22/01/2008	N	Werkput 2, noord profiel
TUYLT08-070	22/01/2008	N	Werkput 2, noord profiel
TUYLT08-071	22/01/2008	N	Werkput 2, noord profiel
TUYLT08-072	22/01/2008	O	Werkput 2, oost profiel
TUYLT08-073	22/01/2008	O	Werkput 2, oost profiel
TUYLT08-074	22/01/2008	O	Werkput 2, oost profiel
TUYLT08-075	28/01/2008	/	Werkput 1 en 4 vanaf de zolder
TUYLT08-076	28/01/2008	/	Werkput 1 en 4 vanaf de zolder
TUYLT08-077	28/01/2008	/	Werkput 1 en 4 vanaf de zolder
TUYLT08-078	28/01/2008	/	Werkput 1 en 4 vanaf de zolder
TUYLT08-079	28/01/2008	/	Werkput 4 vanaf de zolder
TUYLT08-080	28/01/2008	/	Werkput 4 vanaf de zolder
TUYLT08-081	28/01/2008	/	Werkput 4 vanaf de zolder
TUYLT08-082	28/01/2008	/	Werkput 4 vanaf de zolder
TUYLT08-083	28/01/2008	/	Werkput 4 vanaf de zolder
TUYLT08-084	28/01/2008	/	Werkput 4 vanaf de zolder
TUYLT08-085	28/01/2008	/	Werkput 4 vanaf de zolder
TUYLT08-086	28/01/2008	/	Werkput 4 S51, 52, 53, 54 vanaf de zolder
TUYLT08-087	28/01/2008	/	Werkput 4 S51, 52, 53, 54 vanaf de zolder
TUYLT08-088	28/01/2008	/	Werkput 4 S51, 52, 53, 54 vanaf de zolder
TUYLT08-089	28/01/2008	/	Zicht van op zolder
TUYLT08-090	28/01/2008	W	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-091	28/01/2008	NW	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-092	28/01/2008	NW	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-093	28/01/2008	W	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-094	28/01/2008	ZW	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-095	28/01/2008	Z	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-096	28/01/2008	NW	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-097	28/01/2008	W	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-098	28/01/2008	W	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-099	28/01/2008	W	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-100	28/01/2008	N	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-101	28/01/2008	N	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-102	28/01/2008	W	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-103	28/01/2008	W	Werkput 4, vlak 1

FOTONUMMER	DATUM	ORIENTATIE	BESCHRIJVING
TUYLT08-104	28/01/2008	W	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-105	28/01/2008	W	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-106	28/01/2008	O	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-107	28/01/2008	O	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-108	28/01/2008	O	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-109	28/01/2008	O	Werkput 4, vlak 1
TUYLT08-110	31/01/2008	W	Overzicht van het terrein, weghalen van de bankjes
TUYLT08-111	31/01/2008	W	Overzicht van het terrein, weghalen van de bankjes
TUYLT08-112	31/01/2008	W	Overzicht van het terrein, weghalen van de bankjes
TUYLT08-113	31/01/2008	W	Overzicht van het terrein, weghalen van de bankjes
TUYLT08-114	31/01/2008	W	Werkput 4, S40, 41, 42
TUYLT08-115	31/01/2008	Z	Werkput 1 verdiepen van het vlak, S40, 41, 42
TUYLT08-116	31/01/2008	Z	Werkput 1 verdiepen tot vloerniveau
TUYLT08-117	31/01/2008	O	Werkput 2, oost profiel, ook deel van werkput 4
TUYLT08-118	31/01/2008	W	Ruimen van de bankjes
TUYLT08-119	31/01/2008	Z	Werkput 4, vlak 1, S40, 41, 42
TUYLT08-120	31/01/2008	Z	Werkput 4, vlak 1, S40, 41, 42
TUYLT08-121	31/01/2008	Z	Werkput 4, vlak 1, S40, 41, 42
TUYLT08-122	31/01/2008	O	Werkput 4, vlak 1, S40, 41, 42
TUYLT08-123	31/01/2008	O	Werkput 4, vlak 1, S40, 41, 42
TUYLT08-124	31/01/2008	O	Werkput 4, vlak 1, S40, 41, 42
TUYLT08-125	31/01/2008	NO	Werkput 4, vlak 1, S40, 41, 42
TUYLT08-126	31/01/2008	NO	Werkput 4, vlak 1, S40, 41, 42
TUYLT08-127	31/01/2008	NW	Uitbreiding werkput 4, S42, 43
TUYLT08-128	31/01/2008	NW	Uitbreiding werkput 4, S42, 43
TUYLT08-129	31/01/2008	NW	Uitbreiding werkput 4, S42, 43
TUYLT08-130	31/01/2008	W	De verschillende vloerniveaus in werkput 1 en 4
TUYLT08-131	31/01/2008	W	De verschillende vloerniveaus in werkput 1 en 4
TUYLT08-132	31/01/2008	N	De verschillende vloerniveaus in werkput 1 en 4
TUYLT08-133	31/01/2008	N	Verdiepen van werkput 1, zicht op S42, 43
TUYLT08-134	31/01/2008	N	Verdiepen van werkput 1, zicht op S42, 43
TUYLT08-135	31/01/2008	N	Verdiepen van werkput 1, zicht op S42, 43
TUYLT08-136	31/01/2008	N	Verdiepen van werkput 1, zicht op S42, 43

FOTONUMMER	DATUM	ORIENTATIE	BESCHRIJVING
TUYLT08-137	31/01/2008	W	Verdiepen van werkput 1, zicht op S42, 43
TUYLT08-138	31/01/2008	N	Verdiepen van werkput 1, zicht op S42, 43
TUYLT08-139	31/01/2008	N	Uitbreiding van werkput 3, S24, 25, 28, 34
TUYLT08-140	31/01/2008	N	Uitbreiding van werkput 3, S24, 25, 28, 34
TUYLT08-141	31/01/2008	N	Uitbreiding van werkput 3, S24, 25, 28, 34
TUYLT08-142	31/01/2008	N	Zicht op S24, 54
TUYLT08-143	01/02/2008	N	Verdiepen van werkput 1, S22
TUYLT08-144	01/02/2008	NW	Verdiepen van werkput 1, S22
TUYLT08-145	01/02/2008	W	Verdiepen van werkput 1, S22
TUYLT08-146	01/02/2008	N	Verdiepen van werkput 1, S22
TUYLT08-147	01/02/2008	Z	Werkput 1 en 2, onderste niveau
TUYLT08-148	01/02/2008	N	Werkput 1 en 2, onderste niveau
TUYLT08-149	01/02/2008	N	Werkput 1 en 2, onderste niveau
TUYLT08-150	01/02/2008	NW	Werkput 1 en 2, onderste niveau
TUYLT08-151	01/02/2008	Z	Zuidelijke muur
TUYLT08-152	01/02/2008	Z	Zuidelijke muur
TUYLT08-153	01/02/2008	N	Noordelijke muur
TUYLT08-154	01/02/2008	N	Noordelijke muur
TUYLT08-155	01/02/2008	W	Westelijke muur
TUYLT08-156	01/02/2008	O	Werkput 3, oost profiel
TUYLT08-157	01/02/2008	O	Werkput 1, 2 oost profiel
TUYLT08-158	01/02/2008	NW	Natuurstenen bouwelement met decoratie, in situ
TUYLT08-159	01/02/2008	NW	Natuurstenen bouwelement met decoratie, in situ
TUYLT08-160	01/02/2008	NW	Natuurstenen bouwelement met decoratie, in situ
TUYLT08-161	01/02/2008	ZW	Grote natuursteen, onderdeel van S19
TUYLT08-162	01/02/2008	W	Grote natuursteen, onderdeel van S19
TUYLT08-163	01/02/2008	W	Werkput 1, vlak 1, S36, 37, 38, 39
TUYLT08-164	01/02/2008	N	Werkput 1, vlak 1, S36, 37, 38, 39
TUYLT08-165	01/02/2008	Z	Werkput 4, overzichtfoto met S40, 41, 42, 47
TUYLT08-166	01/02/2008	W	Werkput 4, overzichtfoto met S40, 41, 42, 47
TUYLT08-167	01/02/2008	NW	Werkput 4, overzichtfoto met S40, 41, 42, 47
TUYLT08-168	01/02/2008	NO	Werkput 4, overzichtfoto met S40, 41, 42, 47
TUYLT08-169	01/02/2008	NO	Werkput 4, overzichtfoto met S40, 41, 42, 47

FOTONUMMER	DATUM	ORIENTATIE	BESCHRIJVING
TUYLT08-170	01/02/2008	Z	Werkput 4, overzichtfoto met S42, 48, 50, 55
TUYLT08-171	01/02/2008	Z	Werkput 4, overzichtfoto met S42, 48, 50, 55
TUYLT08-172	01/02/2008	W	Werkput 4, overzichtfoto met S51, 52, 53, 54
TUYLT08-173	01/02/2008	W	Werkput 4, overzichtfoto met S51, 52, 53, 54
TUYLT08-174	01/02/2008	NW	Werkput 4, overzichtfoto met S51, 52, 53, 54
TUYLT08-175	01/02/2008	W	Werkput 4, overzichtfoto met S51, 52, 53, 54
TUYLT08-176	01/02/2008	W	Werkput 4, overzichtfoto met S51, 52, 53, 54
TUYLT08-177	01/02/2008	O	Werkput 4, overzichtfoto met S49B, 50, 55, 56, 57
TUYLT08-178	01/02/2008	O	Werkput 4, overzichtfoto met S64, 65, 66
TUYLT08-179	01/02/2008	O	Werkput 4, overzichtfoto met S64, 65, 66
TUYLT08-180	01/02/2008	Z	Werkput 4, overzichtfoto met S67, 68, 69, 70, 71
TUYLT08-181	01/02/2008	Z	Werkput 4, overzichtfoto met S67, 68, 69, 70, 71
TUYLT08-182	01/02/2008	Z	Werkput 4, overzichtfoto met S67, 68, 69, 70, 71
TUYLT08-183	01/02/2008	O	Werkput 4, overzichtfoto met S67, 68, 69, 70, 71
TUYLT08-184	01/02/2008	N	Werkput 4, overzichtfoto met S55, 56, 57, 60, 61
TUYLT08-185	01/02/2008	N	Werkput 4, overzichtfoto met S63
TUYLT08-186	01/02/2008	N	Werkput 4, overzichtfoto met S63
TUYLT08-187	01/02/2008	W	Werkput 4, overzichtfoto met S62, 63
TUYLT08-188	01/02/2008	N	Werkput 4, overzichtfoto met S48, 50
TUYLT08-189	01/02/2008	N	Werkput 4, overzichtfoto met S48, 50
TUYLT08-190	01/02/2008	O	Werkput 4, overzichtfoto met S55, 56, 57, 60, 61
TUYLT08-191	01/02/2008	O	Werkput 4, overzichtfoto met S55, 56, 57, 60, 61
TUYLT08-192	01/02/2008	O	Werkput 4, overzichtfoto met S55, 56, 57, 60, 61
TUYLT08-193	01/02/2008	O	Werkput 4, overzichtfoto met S55, 56, 57, 60, 61
TUYLT08-194	01/02/2008	W	Werkput 4 S64, 65, 66
TUYLT08-195	01/02/2008	W	Werkput 4 S64, 65, 66
TUYLT08-196	01/02/2008	NW	Werkput 4 overzichtfoto
TUYLT08-197	01/02/2008	NW	Werkput 4 overzichtfoto

FOTONUMMER	DATUM	ORIENTATIE	BESCHRIJVING
TUYLT08-198	01/02/2008	NW	Werkput 4 overzichtfoto
TUYLT08-199	01/02/2008	NW	Werkput 4 overzichtfoto
TUYLT08-200	01/02/2008	NW	Werkput 4 overzichtfoto
TUYLT08-201	01/02/2008	W	Bouwelement in natuursteen met decoratie, uit S19
TUYLT08-202	01/02/2008	W	Bouwelement in natuursteen met decoratie, uit S19
TUYLT08-203	01/02/2008	W	Bouwelement in natuursteen met decoratie, uit S19
TUYLT08-204	01/02/2008	NW	Overzichtfoto
TUYLT08-205	01/02/2008	ZW	Overzichtfoto
TUYLT08-206	01/02/2008	ZW	Overzichtfoto
TUYLT08-207	01/02/2008	NW	Overzichtfoto

9.4. Inventaris van de tekeningen

TEKENINGNR.	DATUM	SCHAAL	BESCHRIJVING	TEKENAAR
TUYLT08-GP1	15/01/2008	1/20	WP 1, 2 en 3, vlak 1	RT/KDL
TUYLT08-GP2	16/01/2008	1/20	WP 2 en 3, vlak 2	RT/KDL
TUYLT08-GP3	18/01/2008	1/20	WP1, vlak 2 en WP2 en 3 vlak 3	RT/KDL
TUYLT08-GP4	18/01/2008	1/20	WP2 en 3, vlak 4	RT/KDL
TUYLT08-GP5	21/01/2008	1/20	WP2 en 3, vlak 5	RT/KDL
TUYLT08-GP6	29/01/2008	1/20	WP4, vlak 1	RT/KDL
TUYLT08-GP7	30/01/2008	1/20	WP4, vlak 1	RT/KDL
TUYLT08-GP8	01/02/2008	1/20	WP1, vlak 3	RT/KDL
TUYLT08-GP9	01/02/2008	1/20	WP1 en 2, vlak 4	RT/KDL
TUYLT08-PR1	29/01/2008	1/20	WP2, noordprofiel	RT
TUYLT08-PR2	29/01/2008	1/20	WP3, noordprofiel	RT
TUYLT08-PR3	01/02/2008	1/20	WP1, 2 en 3, oostprofiel en westprofiel	KDL